

VI.1. Podmioty gospodarcze

VI.2. Specjalna Strefa Ekonomiczna – Krakowski Park Technologiczny (SSE – KPT)

VI.3. Handel

VI.4. Koncesje wydawane przez Urząd Miasta Krakowa

VI.5. Sprzedaż i wyniki finansowe przedsiębiorstw

VI.6. Rynek pracy

VI.7. Inwestycje zagraniczne

VI.8. Rozwój przedsiębiorczości

VI.9. Turystyka

VI.1. Podmioty gospodarcze

VI.1.1. Podmioty zarejestrowane w rejestrze REGON

W 2008 roku nastąpił przyrost liczby podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON) o 1,2%, tj. o 1 261 firm. W tym roku została przekroczona liczba 105 000 podmiotów. Pod względem liczby zatrudnionych dominowały podmioty gospodarki zatrudniające 9 i mniej osób – stanowiły one aż 94,5%. Najwięcej podmiotów działało w sekcji PKD handel i naprawy oraz w obsłudze nieruchomości i firm. W 2008 roku odnotowano wzrost liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego o 5,3%.

Tabela VI.1. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON według sektorów własności w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Ogółem	104 292	104 426	104 349	105 610
Sektor publiczny	1 967	1 814	1 776	1 671
Sektor prywatny	102 325	102 612	102 573	103 939

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.2. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według liczby zatrudnionych w 2008 roku

Liczba zatrudnionych	Liczba podmiotów	Wskaźnik zmian (2007 = 100)
Ogółem, z tego:	105 610	101,21
9 i mniej	99 753	101,17
10-49	4 756	101,84
50-249	902	102,27
250 i więcej	199	103,11

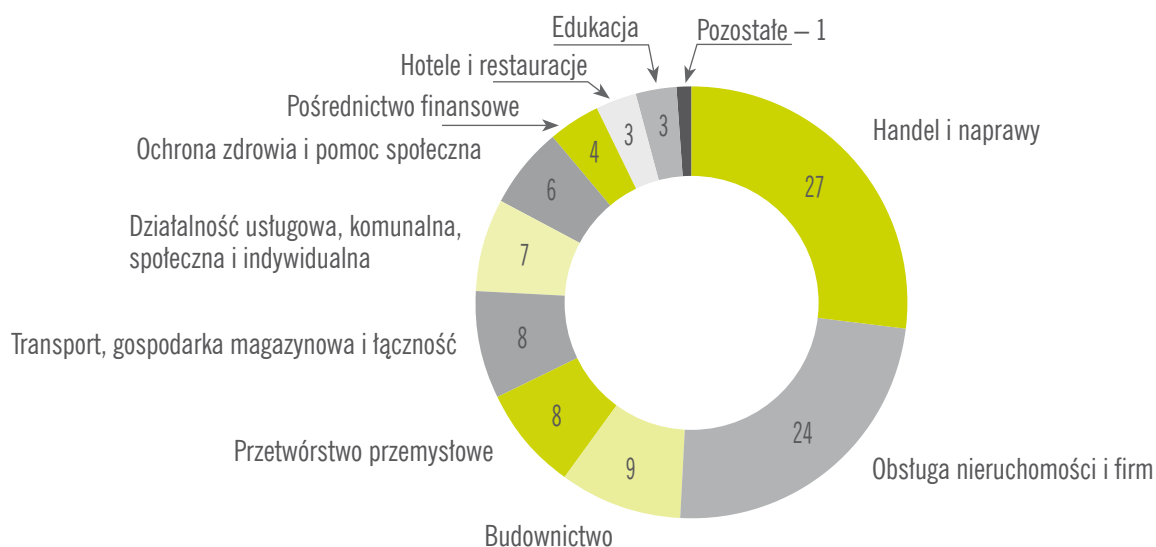
Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.3. Liczba podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w 2008 roku

Sekcje PKD	Liczba podmiotów	Wskaźnik zmian (2007 = 100)
Ogółem	105 610	101,2
Handel i naprawy	28 697	97,4
Obsługa nieruchomości i firm	25 011	104,0
Budownictwo	9 386	103,7
Przetwórstwo przemysłowe	8 859	98,2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8 621	103,1
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	7 930	102,4
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	6 099	105,3
Pośrednictwo finansowe	4 185	99,7
Hotele i restauracje	3 429	101,2
Edukacja	2 672	102,5
Pozostałe	721	103,6

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.1. Struktura podmiotów gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD w 2008 roku (w %)



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie

Tabela VI.4. Podmioty gospodarki narodowej według formy prawnej w 2008 roku

	Liczba podmiotów	Wskaźnik zmian 2007 = 100
Ogółem, w tym:	105 610	101,2
spółdzielnie	400	97,3
przedsiębiorstwa państwowe	10	71,4
spółki handlowe, w tym:	12 440	105,5
spółki z o.o.	10 151	104,0
spółki akcyjne	470	102,0
osoby fizyczne prowadzące działalność	72 173	100,4

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.5. Spółki handlowe według rodzaju kapitału w 2008 roku

	Liczba podmiotów	Wskaźnik zmian 2007 = 100
Ogółem¹	12 440	105,5
Spółki Skarbu Państwa	59	84,3
Spółki państwowych osób prawnych	162	93,1
Spółki samorządu terytorialnego	32	91,4
Spółki krajowych osób fizycznych lub prawnych	10 906	105,6
Spółki zagranicznych osób fizycznych lub prawnych	2 420	105,3

¹ dane z poszczególnych rubryk nie sumują się na pozycję ogółem, gdyż dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wśród 500 polskich przedsiębiorstw, które w 2008 roku osiągnęły najwyższe przychody ze sprzedaży znalazło się 13 firm mających siedzibę w Krakowie. Największy awans wśród krakowskich firm, aż o 95 pozycji, zanotował PHU Energokrak Sp. z o.o. Do najbardziej zyskownych firm należy Comarch S.A. GK (grupa kapitałowa). W oczekiwaniu na wejście na listę, z przychodem ze sprzedaży powyżej 350 000 tys. jest Elektrociepłownia Kraków S.A. GK.

Tabela VI.6. Największe przedsiębiorstwa krakowskie według rankingu gazety *Rzeczpospolita* w 2008 roku

Pozycja w rankingu	Nazwa	Przychody ze sprzedaży (w tys. PLN)	Wynik finansowy netto (w tys. PLN)	Nakłady inwestycyjne (w tys. PLN)	Zatrudnienie (etaty)
15	BP Polska S.A.	9 245 451	-93 298	80 186	380
16	Tesco Polska Sp. z o.o.	9 109 760	b.d	718 000	25 000
134	PHU Energokrak Sp. z o.o.	2 012 340	991	b.d	65
202	Slovnaft Polska S.A.	1 415 528	3 338	113	35
217	Bank BPH S.A. GK ¹	1 269 294	113 858	136 964	4 265
250	Mix-Electronics S.A.	1 086 795	b.d	b.d	b.d
296	Alma Market S.A. GK ¹	868 852	16 629	108 550	2 301
317	Orlen Oil Sp. z o.o.	795 112	26 722	14 272	487
340	Polska Grupa Dealerów Sp. z o.o.	734 781	211	1 918	683
361	Comarch S.A. GK ¹	702 554	199 634	96 267	b.d
375	Grupa Polska Stali Sp. z o.o.	642 311	973	b.d	15
433	Vistula&Wólczańska S.A. GK ¹	506 642	228	340 038	2 531
449	Stalprodukt-Centrostal Sp. z o.o.	481 142	b.d	b.d	179

¹ grupa kapitałowa

Źródło: *Rzeczpospolita* „Lista 500” edycja 11, nr 18, 29 kwietnia 2009 roku

VI.1.2. Ewidencja działalności gospodarczej prowadzona przez Prezydenta Miasta Krakowa

W ewidencji działalności gospodarczej (EDG) prowadzonej przez Prezydenta Miasta Krakowa na dzień 31 grudnia 2008 roku w Krakowie zarejestrowanych było 74 882 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, co stanowiło 74,4% ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON prowadzących działalność na terenie Krakowa. W stosunku do 2007 roku nastąpił spadek liczby podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne o 3,5%.

W ciągu 2008 roku w ewidencji działalności gospodarczej dla osób fizycznych dokonano:

- 12 216 zmian we wpisach do ewidencji, o 5,8% więcej niż w 2007 roku (11 548)
- 10 484 wykreśleń z powodu zaprzestania działalności, o 8,6% więcej niż 2007 roku (9 658)
- 7 759 rejestracji nowych wpisów do ewidencji, o 6,4% więcej niż w 2007 roku (7 289)

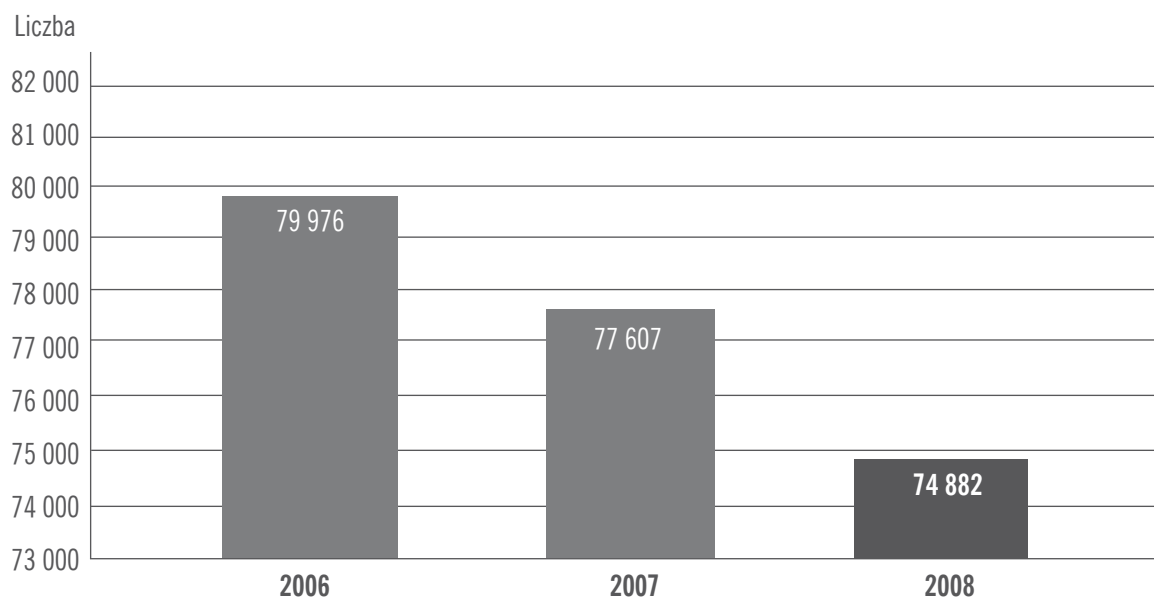
W 2008 roku w EDG zarejestrowano 93 nowe podmioty gospodarcze prowadzone przez cudzoziemców, wobec 60 takich podmiotów w 2007 roku. Najwięcej z nich pochodziło z Niemiec, Wielkiej Brytanii i Ukrainy. Po raz pierwszy pojawili się obywatele takich państw, jak Meksyk, Syria, Uzbekistan, Kamerun czy Chiny.

Tabela VI.7. Nowe podmioty gospodarcze zarejestrowane przez cudzoziemców w 2008 roku

Państwo pochodzenia cudzoziemca	Liczba osób
Niemcy	11
Wielka Brytania, Ukraina	po 10
Stany Zjednoczone Ameryki	9
Włochy	6
Francja, Hiszpania, Austria	po 5
Bułgaria	3
Irlandia, Holandia, Szwecja, Wietnam, Węgry, Rosja, Dania	po 2
Litwa, Meksyk, Słowacja, Armenia, Białoruś, Rumunia, Syria, Słowenia, Uzbekistan, Szwajcaria, Kamerun, Peru, Łotwa, Chiny, Estonia	po 1

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

Wykres VI.2. Liczba przedsiębiorców zarejestrowanych w UMK w latach 2006-2008



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Spraw Administracyjnych UMK

VI.2. Specjalna Strefa Ekonomiczna – Krakowski Park Technologiczny (SSE – KPT)

Tabela VI.8. Specjalna Strefa Ekonomiczna – Krakowski Park Technologiczny – informacje ogólne dotyczące lat 2007–2008

	2007	2008
Powierzchnia (w ha)	299,2185	416,6727
Zatrudnienie (osoby)	2 963	5 744
Liczba wydanych zezwoleń na działalność w SSE	58	67
Liczba firm, które już podjęły działalność	22	25
Nakłady inwestycyjne poniesione (w mln PLN)	ponad 580	1 243,1
Docelowa wielkość inwestycji według biznesplanu (w mln PLN)	ponad 1 071	1 357,2

Źródło: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Krakowski Park Technologiczny (KPT) pełni podwójną rolę: zarządza Krakowską Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz parkiem technologicznym. Misja KPT – działanie na rzecz rozwoju regionalnego – jest realizowana poprzez przyciąganie inwestycji do małopolski oraz promocję innowacyjnej przedsiębiorczości, tworzenie sieci współpracy firm, samorządu terytorialnego, środowisk akademickich oraz otoczenia biznesu. KPT od ponad 10 lat wspiera transformację gospodarczą województwa małopolskiego, w tym Krakowa, będąc równocześnie wizytówką zachodzących w regionie zmian technologicznych.

Tabela VI.9. Udziałowcy Krakowskiego Parku Technologicznego Sp. z o.o. w 2008 roku

Udziałowiec	Udział (w %)
Skarb Państwa	52,184
Województwo małopolskie	10,713
Gmina Miejska Kraków	3,586
Uniwersytet Jagielloński	10,713
Akademia Górniczo-Hutnicza	10,713
Politechnika Krakowska	10,713
ArcelorMittal Poland S.A.	1,378

Źródło: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Krakowska Specjalna Strefa Ekonomiczna (SSE) obejmuje obecnie obszar ponad 500 hektarów – jest położona na terenie województwa małopolskiego oraz podkarpackiego, gdzie pomoc publiczna jest najwyższa w Polsce. SSE składa się z 19 podstref znajdujących się na obszarze 17 gmin. Lokalizacja podstref w Krakowie przedstawiona jest na Rysunku 8 na końcu publikacji. KPT oferuje inwestorom przede wszystkim tereny *greenfield*. W ofercie znajdują się również powierzchnie biurowe zlokalizowane w atrakcyjnych miejscach: centrum biznesowym Czyżyny czy Kraków Business Park w Zabierzowie. Strefa działa na podstawie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. z 1994, Nr 123, poz. 600, z późn. zm.) i będzie funkcjonować do końca 2020 roku.

Tabela VI.10. Podstrefy SSE – KPT w 2008 roku

	Powierzchnia całkowita (w ha)	Powierzchnia zagospodarowana (w ha)
Ogółem	416,6727	301,8136
Podstrefy		
Kraków Śródmieście	29,1905	13,9275
Kraków Nowa Huta	14,1921	10,4667
Kraków Podgórze	43,1205	26,7536
Ogółem dla Krakowa	86,5031	51,1478
Tarnów	44,5498	23,4591
Zabierzów	5,9000	5,9000
Krosno	5,7492	5,7492
Niepołomice	182,3266	173,6135
Nowy Sącz	12,0368	8,302
Dobczyce	6,8602	0,00
Andrychów	26,3208	26,3208
Gdów	17,6361	2,4523
Oświęcim	5,8957	0,00
Słomniki	6,5944	4,8689
Wolbrom	16,300	0,00

Źródło: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

SSE przeznaczona jest dla wszystkich firm z sektora tradycyjnego przemysłu, z wyjątkiem tych produkujących wyroby koncesjonowane przez państwo (m.in. alkohol, wyroby tytoniowe, stal). Zezwolenie na działalność w strefie mogą także uzyskać niektóre firmy z sektora usług. Należą do nich usługi: informatyczne, badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, rachunkowości i kontroli ksiąg, w zakresie księgowości (z wyłączeniem deklaracji podatkowych), w zakresie badań i analiz technicznych, centrów telefonicznych. Uzyskanie zezwolenia na działalność w strefie nie jest uzależnione od wielkości firmy ani kraju jej pochodzenia. Małe i średnie przedsiębiorstwa uzyskują większy poziom pomocy publicznej. Zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w strefie są przyznawane w trybie przetargu lub rokowań, ogłaszanych w postaci zaproszenia zamieszczonego w prasie o zasięgu ogólnopolskim.

Planowane przedsięwzięcia gospodarcze, które mają być realizowane w strefie, oceniane są przez Komisję ds. Rokowań i Przetargów. Za podstawę oceny przyjmuje się następujące kryteria:

- stopień innowacyjności planowanych przedsięwzięć
- przedmiot i zakres działalności gospodarczej prowadzonej dotychczas przez oferenta oraz działalności, jaką planuje on podjąć w strefie
- wartość planowanych inwestycji i warunki ich realizacji
- deklarowany udział w tworzeniu i modernizacji infrastruktury na terenie strefy
- deklarowana/możliwa współpraca z przedsiębiorstwami działającymi w strefie i jej otoczeniu
- zgodność planowanej działalności z celami rozwoju strefy
- stopień zagrożenia dla środowiska oraz planowane przedsięwzięcia w zakresie jego ochrony
- możliwość kooperacji z krakowskimi szkołami wyższymi w projektach badawczych i edukacyjnych

Istnieją dwa sposoby naliczania pomocy publicznej:

- z tytułu nowo utworzonych miejsc pracy
- z tytułu poniesionych przez przedsiębiorcę nakładów inwestycyjnych w związku z realizacją nowego projektu inwestycyjnego

Tabela VI.11. Pomoc publiczna w SSE – symulacja

Wydatki inwestycyjne (w PLN)		Nowe miejsca pracy	
1. Działka	3 mln	1. Koszt stanowiska pracy/miesiąc (w PLN)	2 000
2. Budynek	10 mln	2. Nowe miejsce pracy (liczba)	100
3. Inne wydatki	11 mln	3. 24 miesiące (okres)	24
Ogółem (1 + 2 + 3)	24 mln	Ogółem (1 × 2 × 3)	4,8 mln
Pomoc publiczna (50%)	12 mln	Pomoc publiczna (50%)	2,4 mln
Pomoc publiczna (60%)	14,4 mln	Pomoc publiczna (60%)	2,8 mln
Pomoc publiczna (70%)	16,8 mln	Pomoc publiczna (70%)	3,36 mln

Źródło: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Tabela VI.12. Lista inwestorów w SSE (dotyczy podstref krakowskich¹)

AMK Kraków S.A.	Grupa Onet.pl S.A.
AZ-AL Sp. z o.o.	Jagiellońskie Centrum Innowacji Sp z o.o.
AZ Soft S.A.	Kemaz s.c. (poprzednio Pfaffenhain PL Sp. z o.o.)
CAR Technology Production Sp. z o.o.	Motorola Polska Electronics Sp. z o.o.
Comarch S.A.	Polski Asphalt Technic Sp. z o.o. (dawniej NCC Asphalt technic Sp. z o.o.)
Dream Lab Onet.pl Sp. z o.o.	R.R. Donelley Poland Sp. z o.o.
ERGO Sp. z o.o.	R.R. Donnelley Europe Sp. z o.o.
Elettric 80 Sp. z o.o.	Sabre Polska Sp. z o.o.
Ericpol Telecom Sp. z o.o.	

¹ stan na 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

VI.3. Handel

VI.3.1. Sklepy wielkopowierzchniowe

W Krakowie na koniec 2008 roku działało 39 sklepów wielkopowierzchniowych, w których powierzchnia sprzedaży przekraczała 2 000 m² (zgodnie z pkt. 19 art. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – Dz.U. z 2007 r., Nr 127, poz. 880, z późn. zm., a uznanej za niezgodną z Konstytucją RP przez Trybunał Konstytucyjny – wyrok TK z dnia 8 lipca 2008 roku, sygnatura K 46/07). Łączna powierzchnia sprzedaży w wielkopowierzchniowych obiektach handlowych w Krakowie wynosiła 548 815 m², przy czym nie ujęto sklepów prowadzących sprzedaż hurtową, ale uwzględniono obiekty, których cała powierzchnia przekracza 2 000 m² i zostały podzielone na mniejsze sklepy. W 2008 roku nie otworzono nowych dużych obiektów, w których powierzchnia handlowa przekraczała 2 000 m², chociaż powstały sklepy sieci Lidl przy ul. Kobierzyńskiej i Kaufland przy ul. Norymberskiej.

Tabela VI.13. Sklepy wielkopowierzchniowe w Krakowie w 2008 roku

Nazwa	Adres	Powierzchnia sprzedaży (w m ²)	Liczba sklepów ¹
Abra/Decathlon	ul. Zakopiańska 62a	6 425	2
Alma	ul. Pilotów 6	3 853	17
Castorama	ul. Pilotów 6	9 467	b.d.
Castorama	ul. Zakopiańska 62a	10 709	6
Castorama	ul. Sławka 1	6 172	2
Carrefour Czyżyny	ul. Medweckiego 2	28 222	100
Carrefour	ul. Zakopiańska 62a	21 620	62
Carrefour	ul. Witosa 7	6 462	22
D.T. Jubilat	al. Krasieńskiego 1-3	4 243	50
D.H. Wanda	ul. Broniewskiego 1	2 926	73
C.H. Krokus	al. Gen. Bora-Komorowskiego 37	44 985	48
Sklep meblowy	ul. Pilotów 6	5 211	b.d.
Ikea	ul. Conrada 66	27 980	3
Kaufland	ul. Bratysławska 4	11 289	17
M1	al. Pokoju 67	54 969	97
Mix-Nieruchomości	ul. Wadowicka 8a	4 778	50
OBI	al. Gen. Bora-Komorowskiego 31	9 824	8
OBI	ul. Wielicka 259	8 224	2
Kraków Plaza	al. Pokoju 44	30 871	110
Tesco	ul. Kapelanka 54	15 834	28
Tesco	ul. Wielicka 259	21 255	45
Galeria Kazimierz	ul. Podgórska 34	85 719 ²	130
Elea	ul. Mackiewicza 17	4 769	15
Galeria Krakowska	ul. Pawia 5	60 298	270
Galeria handlowa, budynek zabytkowy	ul. Zakopiańska 62a	7 379	b.d.
Sklep meblowy	ul. Wadowicka 14	4 846	b.d.
Pawilon SM „Prokocim Nowy”	ul. Teligi 24	3 483	b.d.
Domar	ul. Centralna 41A	6 659	b.d.
PDT	ul. św. Anny 2	2 019	b.d.
Pawilon SM „Piaski Nowe”	ul. Łużycka 55	3 247	b.d.
Salon Mercedesa	ul. Armii Krajowej 17	3 486	b.d.
MOZART	ul. Mackiewicza 17a	2 449	b.d.
Bomi	ul. Zakopiańska 105	11 414	b.d.
Mobi	ul. Zakopiańska 58	2 110	b.d.
Księgarnia	ul. Podwale 6	4 000	b.d.
Księgarnia	ul. Podwale 7	2 800	b.d.
Pawilon SM „Prądnik Biały Zachód”	ul. Pachoskiego 8	2 650	b.d.
Kino	ul. Zakopiańska 62a	6 168	b.d.
Ogółem		548 815	1 157
Makro Cash&Carry	ul. Jasnogórska 2	11 592	3
Selgros	ul. Nowohucka 52	11 130	8
Razem		571 537	1 168

¹ dane pozyskane przez Wydział Spraw Administracyjnych UMK z ankiet wypełnionych przez administratorów, dzierżawców, lub pracowników sklepów

² łącznie z parkingami

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

VI.3.2. Targowiska

W 2008 roku w Krakowie funkcjonowało 29 targowisk, w tym 17 na terenach Gminy Miejskiej Kraków i 12 na terenach prywatnych. Wpływy do budżetu Miasta Krakowa z opłat targowych w 2008 roku wyniosły:

- z tytułu opłat targowych – 3 834 000 PLN
- z tytułu czynszu dzierżawnego z placów targowych – 1 874 000 PLN
- z tytułu czynszu dzierżawnego na Rynku Głównym i pozostałych terenach gminnych – 2 071 000 PLN (o 34,1% więcej niż w 2007 roku, tj. 527 000 PLN)

Tabela VI.14. Targowiska w Krakowie w 2008 roku

Nazwa	Adres	Powierzchnia (w m ²)	Właściciel terenu
Dzielnica I			
Stary Kleparz	Rynek Kleparski	6 079	Gmina Miejska Kraków
Nowy Kleparz	pl. Kleparz Nowy	4 348	Gmina Miejska Kraków
Plac Nowy	pl. Nowy	3 342	Gmina Miejska Kraków
Krakowskie Kwaciarki	Rynek Główny	165	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica II			
Unitarg	ul. Grzegórzecka	5 409	Gmina Miejska Kraków
Przy Pętli Rakowickiej	ul. Rakowicka	1 184	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica IV			
Plac Imbramowski	pl. Imbramowski	21 810	Gmina Miejska Kraków
Azory	ul. Chełmońskiego	584	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica V			
Giełda Rotunda	ul. Oleandry	1 730	Teren UJ
Nowum	pl. Nowowiejski	2 206	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica VI			
Plac Rydla	ul. Młodej Polski	1 813	Gmina Miejska Kraków
Plac targowy KPPU	ul. Balicka	40 629	Teren przedsiębiorstwa
Dzielnica VII			
Plac Na Stawach	pl. Na Stawach	3 211	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica VIII			
Wilga	Rynek Dębnicki	1 599	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica IX			
Targowisko Borek	ul. Orzechowa	3 009	Teren prywatny
Dzielnica XI			
Manhattan	ul. Białoruska	3 120	Teren SM ¹
Beskidy	ul. Beskidzka/Witosa	3 360	Teren SM ¹
Dzielnica XII			
Magda	ul. Na Kozłowie	744	Gmina Miejska Kraków
Jerzmanowskiego	ul. Jerzmanowskiego	b.d.	Teren SM ¹
Dzielnica XIII			
Tandeta	ul. Krzywda	24 507	Gmina Miejska Kraków
King	ul. Krzywda	3 564	Teren prywatny
Efekt	ul. Christo Botewa	70 183	Teren prywatny
Centrum – Kalicki	ul. Christo Botewa	2 200	Teren prywatny
Giełda samochodowa	ul. Christo Botewa	9 000	Teren prywatny
Dzielnica XV			
Złoty Wiek	os. Złotego Wiek	2 886	Gmina Miejska Kraków
Piastów	os. Piastów	4 176	Gmina Miejska Kraków
Dzielnica XVI			
Bieńczyce	ul. Kocmyrzowska	5 730	Teren prywatny
Tomex	ul. Bieńczycka	12 000	Teren prywatny
Dzielnica XVIII			
Bulwar	os. Wandy	4 193	Gmina Miejska Kraków

¹ Spółdzielnia Mieszkaniowa

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

VI.4. Koncesje wydawane przez Urząd Miasta Krakowa

Tabela VI.15. Koncesje i zezwolenia¹ na sprzedaż alkoholu wydane w 2008 roku

Ogółem, z tego:	2 415
sklepy	1 017
lokale gastronomiczne	1 009
zezwolenia cateringowe	56
zezwolenia na wyprzedaż posiadanych zapasów	23
zezwolenia jednorazowe (na imprezy)	310

¹ zezwolenia na sprzedaż alkoholu wydawane są dla lokali gastronomicznych na 5 lat, a dla sprzedaży detalicznej na 3 lata

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

Tabela VI.16. Obowiązujące w 2008 roku¹ zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Ogółem, z tego:	6 173
sklepy	3 093
lokale gastronomiczne	3 014
zezwolenia cateringowe	66

¹ stan na dzień 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

Tabela VI.17. Liczba punktów sprzedaży¹ alkoholu w roku 2008 roku²

Ogółem, z tego:	2 405
sklepy	1 210
lokale gastronomiczne	1 195

¹ jeden punkt sprzedaży może posiadać od 1 do 3 zezwoleń

² stan na dzień 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Wydział Spraw Administracyjnych UMK

Wpływy do budżetu Miasta Krakowa z tytułu wydania i korzystania z funkcjonujących zezwoleń na sprzedaż alkoholu wyniosły w 2008 roku 15 450 000 PLN i były o 13,6% większe niż w 2007 roku.

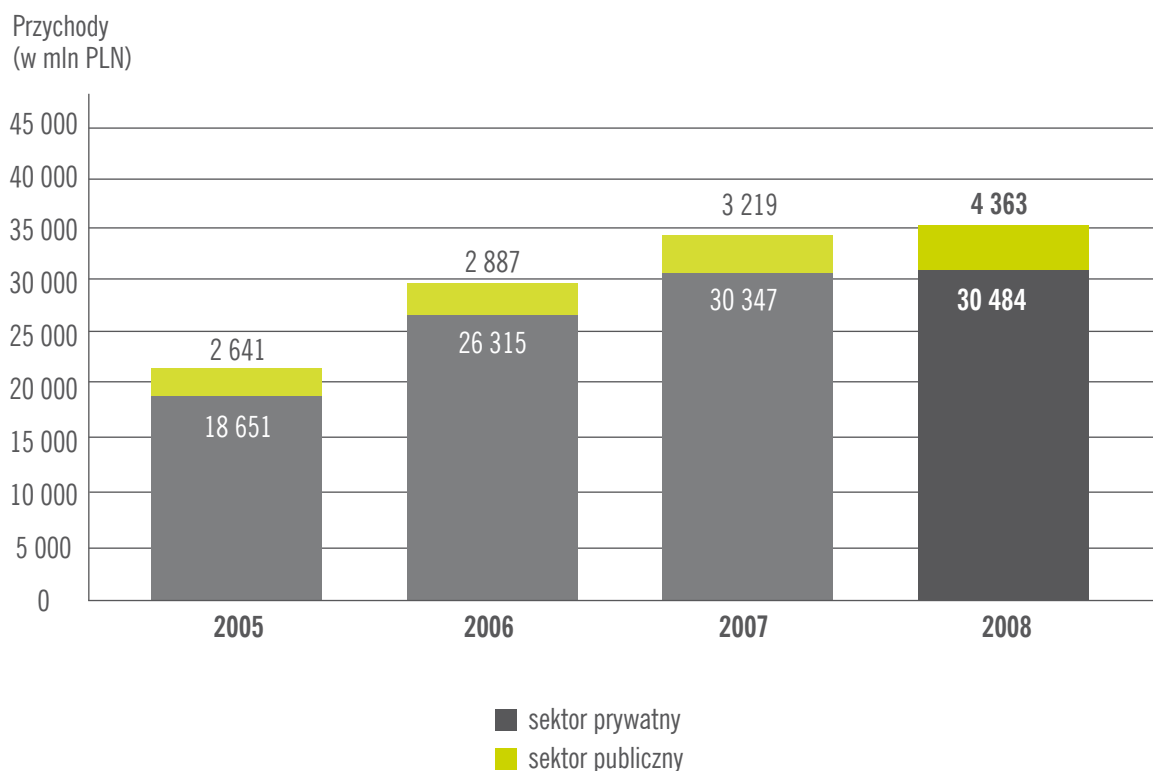
VI.5. Sprzedaż i wyniki finansowe przedsiębiorstw

VI.5.1. Wielkość sprzedaży w jednostkach sektora przedsiębiorstw

W 2008 roku wielkość przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w sektorze przedsiębiorstw wśród krakowskich podmiotów gospodarczych wzrosła o 3,8% względem roku poprzedniego. Dynamika przychodów nie była już tak duża jak w 2007 roku. Większy wzrost nastąpił w sektorze publicznym niż w sektorze prywatnym. Największą dynamikę przychodów odnotowano w sekcji „działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna” – 227% (można ją określić mianem hiperdynamiki) oraz 45% w sekcji „wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę”. Natomiast w sekcji „przetwórstwo przemysłowe” nastąpił spadek przychodów o 12,4%.

Zmieniła się struktura przychodów ze sprzedaży, ale nadal największy udział ma sekcja „przetwórstwo przemysłowe” (50%, wobec 59% w 2007 roku), „budownictwo” (15%), „obsługa nieruchomości i firm” (12%).

Wykres VI.3. Przychody ze sprzedaży wyrobów w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie w latach 2005-2008 (w mln PLN)



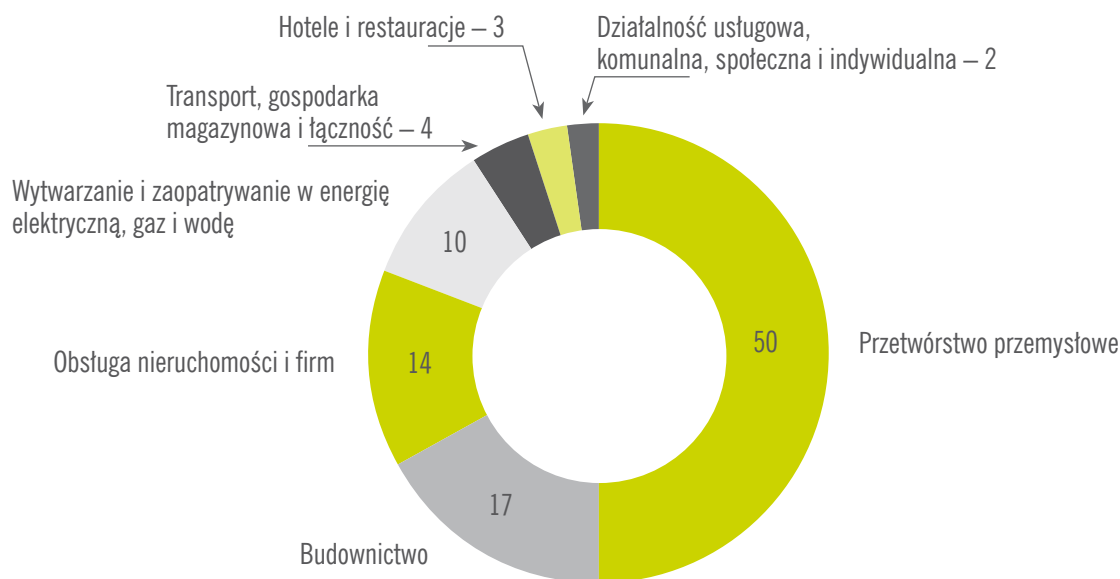
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie

Tabela VI.18. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w 2008 roku w sektorze przedsiębiorstw w Krakowie według wybranych sekcji PKD

Sekcje PKD	Wielkość przychodów (w tys. PLN)	Wskaźnik zmian (2007=100)
Sektor przedsiębiorstw ogółem, w tym:	34 846 600,6	103,8
przetwórstwo przemysłowe	17 309 315,5	87,6
budownictwo	6 003 193,8	122,0
obsługa nieruchomości i firm	4 838 179,5	119,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	3 290 013,2	145,3
transport, gospodarka magazynowa i łączność	1 543 741,1	117,6
hotele i restauracje	863 454,0	119,5
działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	560 288,0	326,8

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.4. Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w 2008 roku uzyskanych przez przedsiębiorstwa w Krakowie według wybranych sekcji PKD (w %)



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie

VI.5.2. Wyniki finansowe przedsiębiorstw

Przychody finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa krakowskie na przestrzeni 2008 roku uległy względem roku poprzedniego wzrostowi – o 7,7%.

Tabela VI.19. Podstawowe wyniki finansowe przedsiębiorstw i relacje ekonomiczne w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Przychody z całokształtu działalności (w mln PLN)	56 871,6	70 885,3	79 570,5	85 715,4
Wyniki finansowe brutto (w mln PLN)	1 831,4	2 874,5	3 595,6	3 025,9
Wyniki finansowe netto (w mln PLN)	1 417,4	2 379,3	2 995,3	2 465,5
Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności ¹ (w %)	96,9	95,9	95,5	96,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto ² (w %)	2,5	3,4	3,8	2,9

¹ relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności

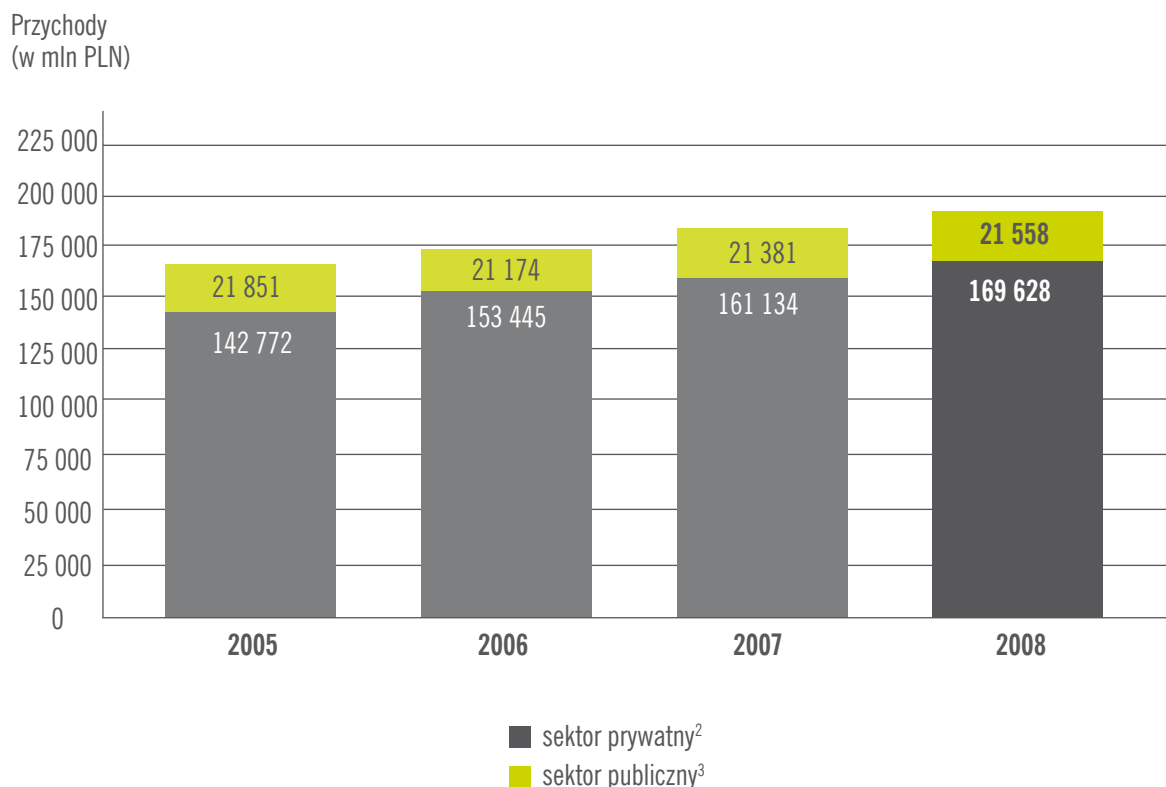
² relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

VI.6. Rynek pracy

W Krakowie przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w latach 2005-2008 utrzymywało tendencję wzrostową. Wzrost w 2008 roku wyniósł 4,8%. Większy wzrost przeciętnego zatrudnienia miał miejsce w sektorze prywatnym i wyniósł 5,3%, a w sektorze państwowym tylko 0,8%. Największy przyrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach PKD „transport, gospodarka magazynowa i łączność” (8,0%) oraz „budownictwo” (6,3%). Dane te odzwierciedlają dynamiczny rozwój rynku budowlanego.

Wykres VI.5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w latach 2005-2008



¹ do sektora przedsiębiorstw zaliczane są podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa (z wyłączeniem działalności usługowej); rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, wodę; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego, napraw pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego; hoteli i restauracji; transportu, gospodarki magazynowej i łączności; obsługi nieruchomości, wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki, działalności gospodarczej pozostałej; odprowadzania i oczyszczania ścieków, działalności związanej z kulturą, rekreacją i sportem oraz działalności usługowej pozostałej

² do sektora publicznego zalicza się ogół podmiotów gospodarki narodowej, grupujących własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego

³ do sektora prywatnego zalicza się ogół podmiotów gospodarki narodowej, grupujących własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału podmiotów sektora prywatnego

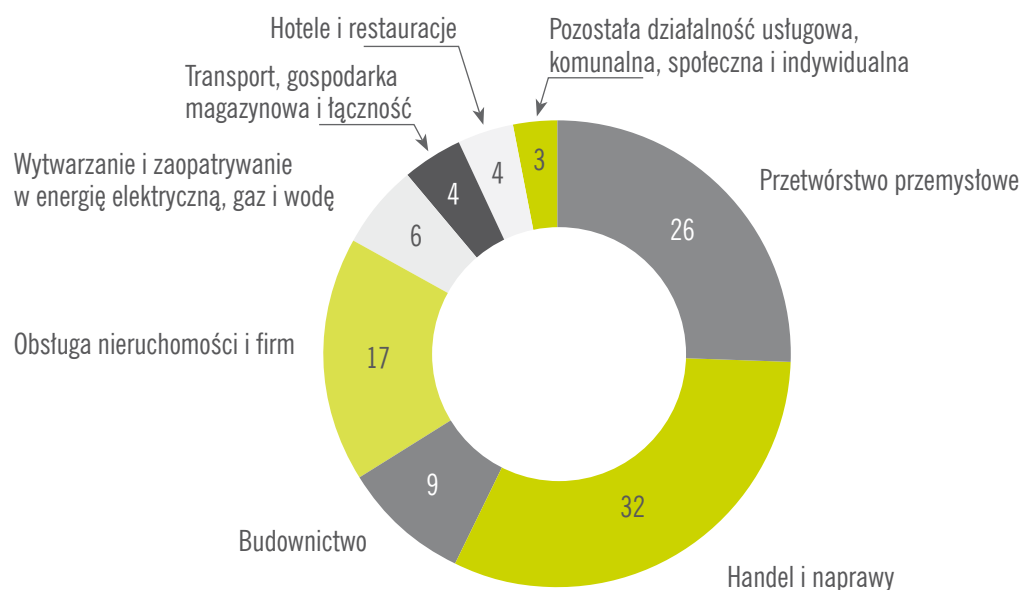
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie, pojęcia stosowane w statystyce publicznej: www.stat.gov.pl w zakładce Słownik pojęć

Tabela VI.20. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2008 roku według wybranych sekcji PKD

Sekcja PKD	Przeciętna liczba zatrudnionych	(Wskaźnik zmian 2007 = 100)
Ogółem, w tym:	191 186	104,8
przetwórstwo przemysłowe	48 984	102,9
handel i naprawy	61 088	102,6
budownictwo	16 976	106,3
obsługa nieruchomości i firm	32 393	105,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	10 511	100,4
transport, gospodarka magazynowa i łączność	6 940	108,0
hotele i restauracje	6 854	101,0
pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	6 382	104,9

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wykres VI.6. Udział poszczególnych sekcji PKD w zatrudnieniu w sektorze przedsiębiorstw w 2008 roku (w %)



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Krakowie

VI.6.1. Bezrobocie

W 2008 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych uległa dużemu spadkowi – na koniec 2007 roku wynosiła 14 407 osób, natomiast na koniec grudnia 2008 roku zaledwie 10 628 osób. W tym okresie z rejestrów GUP ubyło 3 779 osób. Stopa bezrobocia w Krakowie uległa obniżeniu o 1 punkt procentowy, tj. z 3,8% w grudniu 2007 roku do 2,8% w grudniu 2008 roku. Poziom bezrobocia utrzymywał się na poziomie naturalnego wskaźnika, za który uznaje się 4-5%.

Główne tendencje na krakowskim rynku pracy (porównanie – grudzień 2007 roku do grudnia 2008 roku):

- w populacji osób bezrobotnych przeważały kobiety, których udział do ogółu zarejestrowanych wynosił 55,7% wobec 59,8%
- struktura osób bezrobotnych według wieku w okresie objętym badaniem uległa zmianie:
 - zmniejszył się udział osób bezrobotnych w grupie wiekowej 35-44 z 18,5% do 18,0%; w wieku 45-54 lata z 31% do 26,5% oraz w wieku 60-64 lata z 1,9% do 1,6%
 - zwiększył się udział osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata z 10,4% do 12,9%; w wieku 25-34 lata z 27,8% do 30,5% oraz w wieku 55-59 lata z 10,4% do 10,6%
- struktura osób bezrobotnych według wykształcenia w okresie objętym badaniem także uległa zmianie:
 - zwiększył się udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym z 17,6% do 23,2%; z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym z 25,9% do 26,5% oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym z 12,1% do 12,4%
 - zmniejszył się udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym z 19,4% do 17,3% oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej z 25% do 20,7%
- struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy:
 - zmniejszył się udział osób w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostających bez pracy od 6-12 miesięcy z 15,9% do 14,2%, w przedziale 12-24 miesięcy z 15,3% do 10,6% oraz powyżej 24 miesięcy pozostawania bez pracy z 34,2% do 23,7%
 - zwiększył się udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie pozostających bez pracy do 1 miesiąca z 8,2% do 15,2%, w przedziale od 1-3 miesięcy pozostawania bez pracy z 13,2% do 21,1% oraz w przedziale od 3-6 miesięcy pozostawania bez pracy z 13,1% do 15,3%
- liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych wykazywała tendencję zniżkową – w grudniu 2007 roku wynosiła 1 072 osoby, natomiast na koniec 2008 roku 891 osób (spadek o 181 osób)
- udział osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych stanowił 14,2% wobec 17,3% w grudniu 2007 roku – wzrost o 3,1 punktu procentowego
- odpływ z rejestrów GUP z tytułu podjęcia pracy w badanym okresie też uległ zmianie – z 39,3% do 34,2%
- w 2008 roku średnia miesięczna napływu wyniosła 1 760 osób rejestrujących się, a odpływu 2 075 osób – bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani

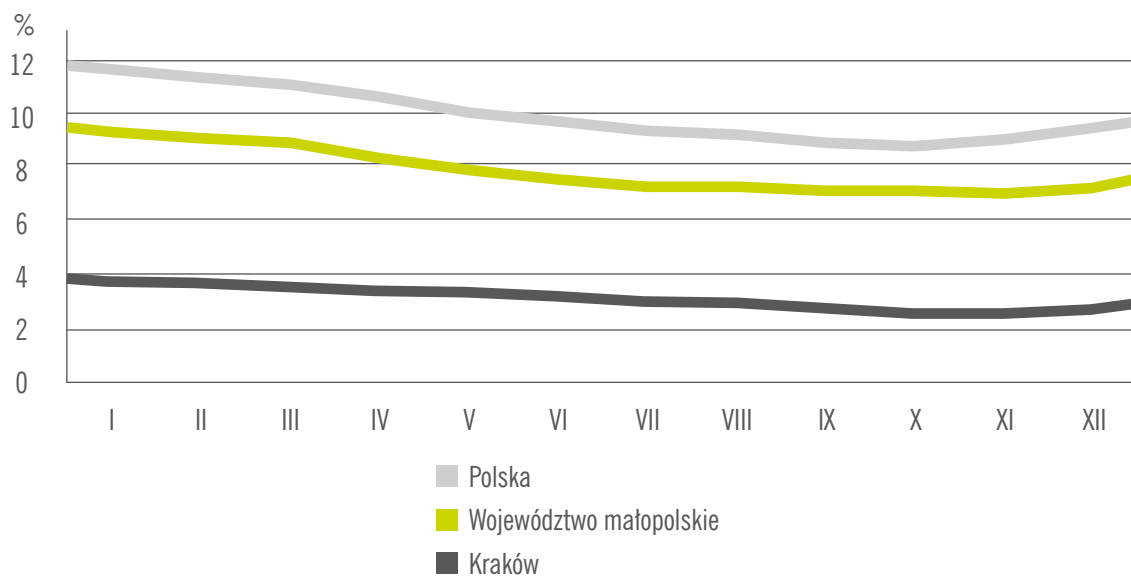
Tabela VI.21. Stopa bezrobocia rejestrowanego w latach 2004-2008¹ (w %)

	2004	2005	2006	2007	2008
Kraków	7,5	7,0	5,5	3,8	2,8
Województwo małopolskie	15,0	13,8	11,4	8,8	7,6
Polska	19,0	17,6	14,9	11,4	9,5

¹ stan na 31 grudnia danego roku

Źródło: Grodzki Urząd Pracy w Krakowie

Wykres VI.7. Stopa bezrobocia według miesięcy w 2008 roku



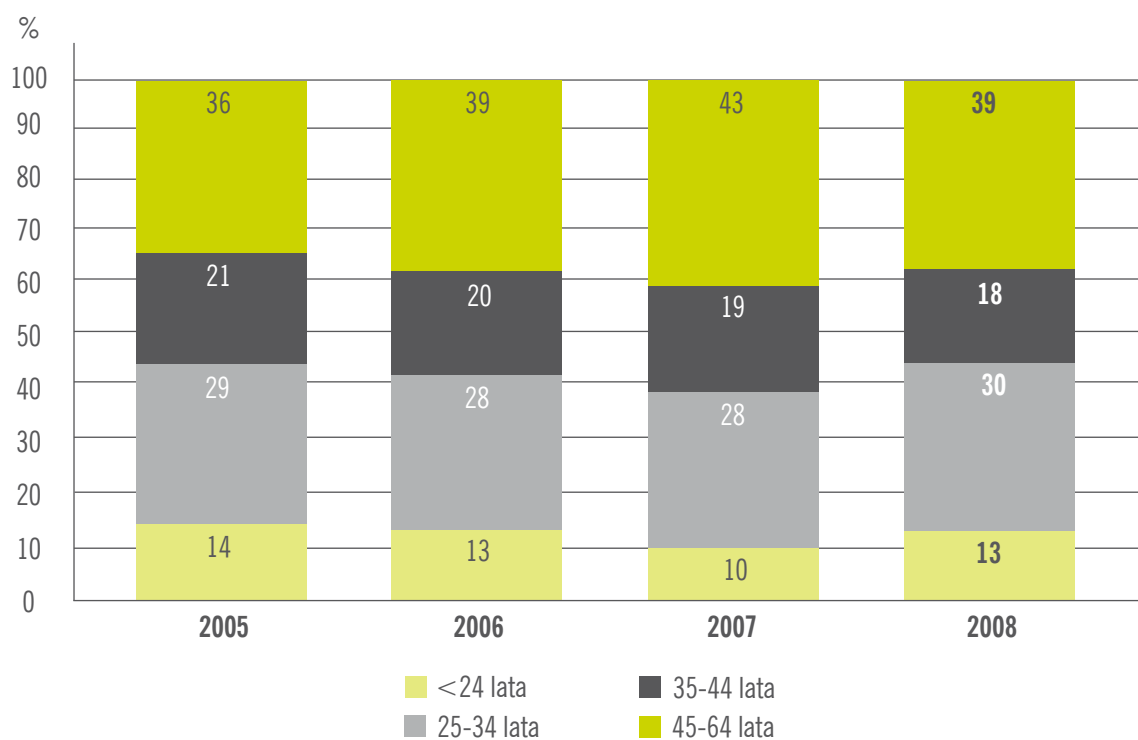
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Tabela VI.22. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Krakowie, w tym kobiet – na tle Polski i województwa małopolskiego według miesięcy 2008 roku (w tys.)

	Polska		Województwo małopolskie		Kraków	
	Liczba bezrobotnych	w tym kobiet	Liczba bezrobotnych	w tym kobiet	Liczba bezrobotnych	w tym kobiet
Styczeń	1 813,4	1 039,5	116,9	70,6	14,9	3,9
Luty	1 778,5	1 013,6	115,2	69,1	14,7	3,9
Marzec	1 702,2	971,5	109,7	65,7	14,2	3,8
Kwiecień	1 605,7	924,6	104,0	62,9	13,9	3,7
Maj	1 525,6	889,1	98,7	60,4	13,4	3,5
Czerwiec	1 455,3	857,4	94,2	58,2	12,4	3,3
Lipiec	1 422,9	844,4	91,4	56,9	11,5	3,0
Sierpień	1 404,4	834,7	91,2	56,7	11,1	3,0
Wrzesień	1 376,6	814,2	90,8	56,4	10,7	2,8
Październik	1 352,3	794,7	89,7	55,3	10,1	2,6
Listopad	1 398,5	807,1	93,3	56,4	10,2	2,6
Grudzień	1 473,8	833,4	97,8	57,7	10,6	2,8

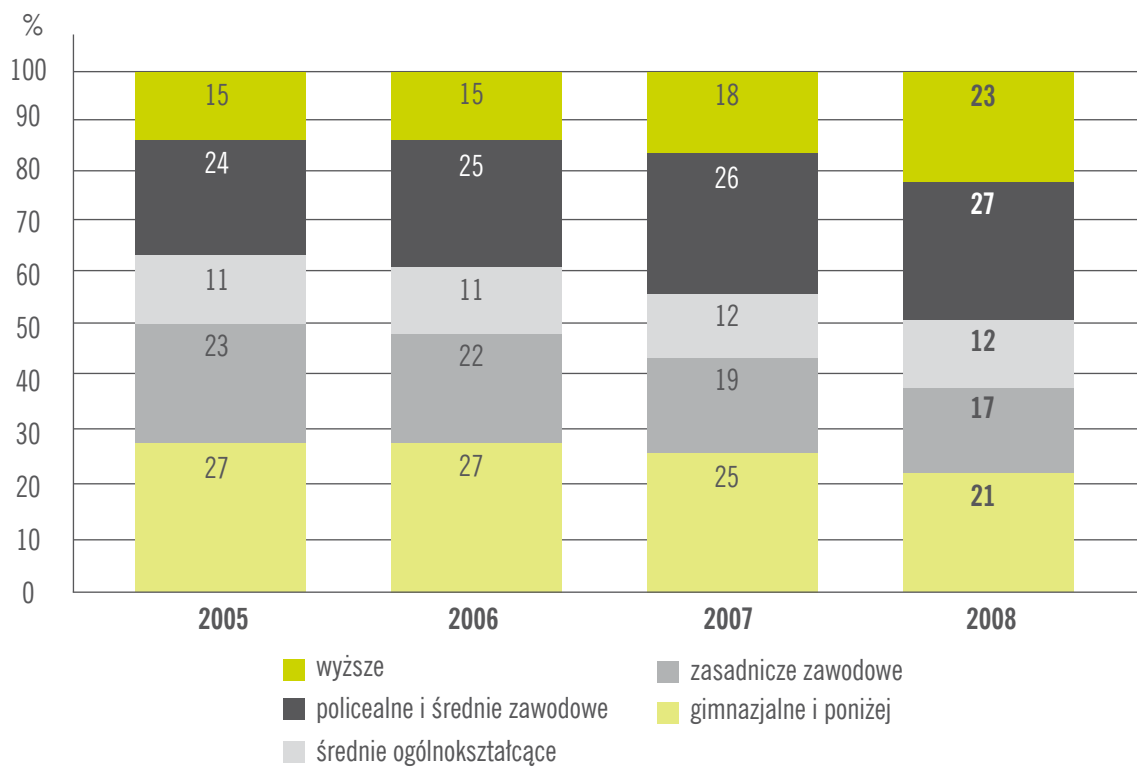
Źródło: Grodzki Urząd Pracy w Krakowie oraz Główny Urząd Statystyczny

Wykres VI.8. Struktura bezrobotnych w Krakowie według wieku w latach 2005-2008



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Grodzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Wykres VI.9. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w latach 2005-2008



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Grodzkiego Urzędu Pracy

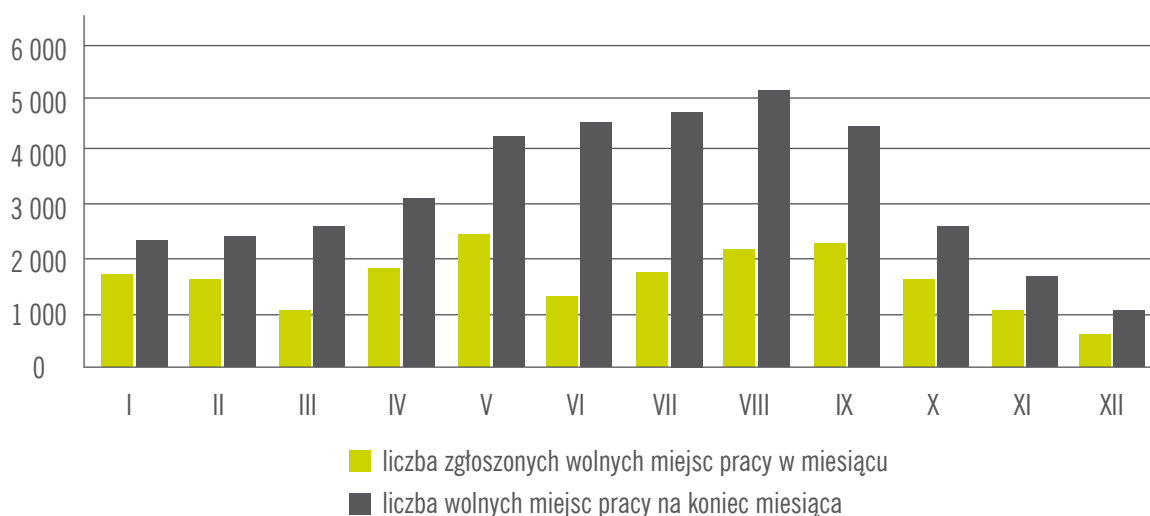
Tabela VI.23. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy¹

Liczba bezrobotnych ogółem, w tym:	10 628
kobiety	5 924
Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy:	
do 25 roku życia	1 376
osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	392
długotrwale bezrobotne	4 462
powyżej 50 roku życia	3 006
bez kwalifikacji zawodowych	2 835
niepełnosprawni	891
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	769
bez doświadczenia zawodowego	2 587
bez wykształcenia średniego	4 036
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	777
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	173

¹ stan na 31 grudnia 2008 roku

Źródło: Grodzki Urząd Pracy w Krakowie

Wykres VI.10. Liczba zgłoszonych i niewykorzystanych ofert pracy na koniec danego miesiąca w 2008 roku



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Grodzkiego Urzędu Pracy

Grodzki Urząd Pracy w Krakowie od 15 marca 2008 roku rozpoczął realizację projektu systemowego Różne Drogi – Jeden Cel w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” Działania 6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie” Podziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Projekt skierowany jest do osób zarejestrowanych w Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie, a w szczególności do:

- osób powyżej 50 roku życia
- osób niepełnosprawnych
- osób pozostających w rejestrach powyżej 12 miesięcy
- osób do 25 roku życia

Od początku realizacji w projekcie udział wzięło 912 osób bezrobotnych (604 kobiety i 308 mężczyzn). Indywidualnym Planem Działania objęto 115 osób bezrobotnych (81 kobiet i 34 mężczyzn). Z udziału w szkoleniach skorzystało 530 osób (311 kobiet i 219 mężczyzn), w tym m.in. 199 osób długotrwale bezrobotnych (132 kobiety i 67 mężczyzn) oraz 158 osób w wieku 50-64 lata (98 kobiet i 60 mężczyzn). Na staże zawodowe skierowano 309 osób bezrobotnych (234 kobiety i 75 mężczyzn), natomiast w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy uczestniczyło 70 osób. Ponadto GUP realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415, z późn. zm.). W zależności od rozwoju sytuacji kryzysowej na rynku pracy, poziom bezrobocia może się pogłębiać.

Tabela VI.24. Informacje dotyczące zwolnień grupowych w Krakowie w 2008 roku

Awizacje zwolnień grupowych zgłaszanych	
Liczba zakładów pracy	19
Awizowana liczba osób do zwolnienia	1 372
Dokonane zwolnienia grupowe	
Liczba zakładów pracy	17
Liczba osób zwolnionych	973

Źródło: Grodzki Urząd Pracy

VI.7. Inwestycje zagraniczne

W 2008 roku, jak wynika z danych Referatu Centrum Obsługi Inwestorów i Promocji Gospodarczej w Wydziale Strategii i Rozwoju Miasta, ulokowały się w Krakowie następujące firmy:

- Electrolux Poland Transactional Shared Service Center – centrum usług
- Hitachi Data Systems – centrum finansowo-księgowe
- State Street Corporation – centrum finansowo-konsultingowe
- Hays Poland – w zakresie rekrutacji specjalistycznej
- Foodcare – branża spożywcza
- Woodward Governor – branża elektroniki przemysłowej
- Nidec – producent części samochodowych
- Goodman – centrum logistyczne
- Nivas – branża wodno-kanalizacyjna

Ponadto rozszerzyły swoją działalność firmy działające w Krakowie od lat m.in.:

- IBM – centrum usług bankowo-finansowych
- Accounting Plaza – outsourcing księgowy i HR
- Marketing Investment Group – reklama i marketing
- Grupa Onet – nowe media
- Philip Morris International Shared Service Centre – centrum finansowe
- Motorola – centrum usług bankowo-finansowych
- RR Donnelley – centrum usług bankowo-finansowych
- UBS – centrum usług bankowo-finansowych
- Hitachi – centrum treningowe i usług HR
- HSBC – centrum usług bankowo-finansowych
- Elettric80 – centrum serwisowe, centrum rozwoju oprogramowania i badań
- HCL Technologies – centrum usług bankowo-finansowych
- Volantis Systems – centrum technologiczne
- Argos Translations – centrum usług tłumaczeń oraz HR

- Mr. Ted – centrum usług *HR*
- Gtech Corp. – centrum rozwoju oprogramowania
- Deltavista – centrum rozwoju oprogramowania
- Adrem Software – centrum rozwoju oprogramowania
- UPM Kymene – centrum treningowe i usług *HR*

VI.8. Rozwój przedsiębiorczości

VI.8.1. Realizacja Programu Wspierania Rozwoju Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Krakowie

Program Wspierania Rozwoju Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Krakowie został przyjęty przez Radę Miasta Krakowa Uchwałą Nr CXV/1189/06 z dnia 30 sierpnia 2006 roku. Przygotowany zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Krakowa, realizuje cel operacyjny II-4 „Rozwój sektora małej i średniej przedsiębiorczości”.

Program określa priorytetowe kierunki wspierania rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w Krakowie czyli:

- zapewnienie korzystnych warunków lokalizacyjnych dla przedsiębiorstw na terenie Krakowa
- zapewnienie przedsiębiorcom przyjaznego otoczenia administracyjnego
- zapewnienie korzystnych warunków finansowych prowadzenia działalności gospodarczej
- wzrost konkurencyjności i potencjału krakowskich przedsiębiorstw
- rozwój stałej i efektywnej współpracy władz miasta, przedsiębiorców i jednostek naukowo-badawczych

Każdy z pięciu priorytetów wyznacza po dwa cele szczegółowe, które są realizowane poprzez odpowiednie działania. Działania są podstawą wdrażania niniejszego programu – zostały opisane, posiadają instytucję odpowiedzialną za realizację, określonych ewentualnych partnerów, okres realizacji oraz roczne nakłady na realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rozwoju Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Krakowie za 2008 rok znajduje się na stronie internetowej: www.msp.krakow.pl/index.php?TYPE=ART&ART_ID=375

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 338/2007 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 19 lutego 2007 roku (z późn. zm.), do realizacji w 2008 roku przewidziano 47 działań. Realizowano 42 działania, w tym jedno 5.2.1 „Wdrożenie dopuszczalnej pomocy regionalnej i horyzontalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy” (zgodnie z Uchwałą RMK Nr XVIII/224/07) było realizowane do 30 czerwca 2008 roku. Do wykonania przygotowywano 3 działania. Były to:

- 1.1.3 „Koordynacja ustalania warunków doprowadzenia infrastruktury komunalnej dla inwestorów”
- 1.1.4 „Poszerzenie i aktualizacja informatycznej bazy danych o nieruchomościach w Krakowie”
- 1.1.5 „Utworzenie, aktualizacja i udostępnianie Rejestru Cen i Wartości Nieruchomości”

Nie realizowano natomiast dwóch działań, tj.:

- 2.1.6 „Aktualizacja przewodnika dla inwestora, jego publikacja i umieszczenie na stronach internetowych”
- 2.2.1 „Zniesienie opłaty administracyjnej dla osób rejestrujących pierwszy raz działalność gospodarczą”

Porównując wybrane wskaźniki programu na przestrzeni 2007 i 2008 roku (w załączniku nr 2 do sprawozdania z realizacji Programu Wspierania Rozwoju Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Krakowie za 2008 rok znajdują się szczegółowe wartości wskaźników obiektywnych) należy stwierdzić, że w ramach:

- Priorytetu 1. „Zapewnienie korzystnych warunków lokalizacyjnych przedsiębiorstw na terenie Krakowa” – prawie trzykrotnie zwiększyła się liczba działek przygotowywanych pod inwestycje gospodarcze, a powierzchnia terenów przygotowywanych pod inwestycje gospodarcze zwiększyła się prawie czterokrotnie. Natomiast prawie o połowę mniej nieruchomości gruntowych przekazano inwestorom gospodarczym. O ok. 69% wzrosła cena metra prywatyzowanych lokali użytkowych. Spadła ponad dwukrotnie liczba sprywatyzowanych lokali komunalnych
- Priorytetu 2. „Zapewnienie przedsiębiorcom przyjaznego otoczenia administracyjnego” – liczba wydanych decyzji na budowę, w tym w terminie ustawowym (do 65 dni) w 2008 roku była na poziomie 2007 roku. Zwiększyła się natomiast: ponad pięciokrotnie liczba odwiedzin działu z poradnikami dla przedsiębiorców; o prawie połowę liczba wejść na stronę internetową www.msp.krakow.pl oraz wzrosła o ok. 6% liczba zapytań na ww. stronie. W ewidencji działalności gospodarczej w Krakowie zarejestrowano o ok. 3% mniej przedsiębiorców

- Priorytetu 3. „Zapewnienie korzystnych warunków finansowych prowadzenia działalności gospodarczej” – nastąpił wzrost o ok. 27% liczby lokali użytkowych objętych ulgami czynszowymi. Na poziomie porównywalnym do 2007 roku pozostała rzeczywista kwota obniżenia dochodów budżetu Miasta wynikająca ze stosowania ulg czynszowych w stosunku do lokali użytkowych. Na stronie internetowej: www.msp.krakow.pl zamieszczono ponad trzykrotnie większą liczbę informacji dotyczących źródeł wsparcia finansowego (w dziale Poradniki), odnotowano ponad dwukrotnie większą liczbę odwiedzin na stronach internetowych z informacjami o instrumentach wsparcia finansowego
- Priorytetu 4. „Wzrost konkurencyjności i potencjału krakowskich przedsiębiorstw” – o ponad 62% zwiększyła się liczba zapytań w punktach informacji dla przedsiębiorców; o 20% wzrosła liczba firm zarejestrowanych w bazie przedsiębiorców na stronie: www.msp.krakow.pl Zmniejszyła się ponad dwukrotnie liczba sesji i seminariów otwartych dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorców, w związku z tym liczba beneficjentów, którzy skorzystali z tej formy pomocy również spadła
- Priorytetu 5. „Rozwój stałej i efektywnej współpracy władz miasta, przedsiębiorców i jednostek naukowo-badawczych” – liczba spotkań Porozumienia na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości nie zmieniła się. W 2008 roku zmniejszyła się liczba inkubatorów, ponieważ zakończył swoją działalność inkubator przedsiębiorczości Centrum Transferu Technologii Politechniki Krakowskiej

W 2008 roku Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie przeprowadził badania ankietowe, na podstawie których opracowano dokument *Czynniki rozwoju i bariery przedsiębiorczości w Krakowie*. Analiza wyników badań umożliwiła określenie m.in. słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń oraz barier rozwoju MSP w Krakowie.

VI.9. Turystyka

W 2008 roku, po pięciu latach wzrostu, po raz pierwszy nastąpił spadek wielkości ruchu turystycznego w Krakowie. Już w pierwszym kwartale tego roku zarówno hotelarze, jak i restauratorzy sygnalizowali zmniejszenie się liczby gości w mieście. Potwierdziły to dane Urzędu Statystycznego w Krakowie, rejestry zwiedzających Kopalnię Soli w Wieliczce, jak również informacje z Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice. Wprawdzie spadek nie był duży – ruch zmniejszył się zaledwie o 7,57% – ale skutki odczuli wszyscy zainteresowani. Zmniejszyła się liczba gości zagranicznych (aż o 14%), co prawdopodobnie było spowodowane umocnieniem się polskiego złotego i wzrostem realnych cen usług turystycznych oraz paraturystycznych dla cudzoziemców. Krajowy ruch turystyczny był natomiast tylko o 4,68% mniejszy niż w 2007 roku.

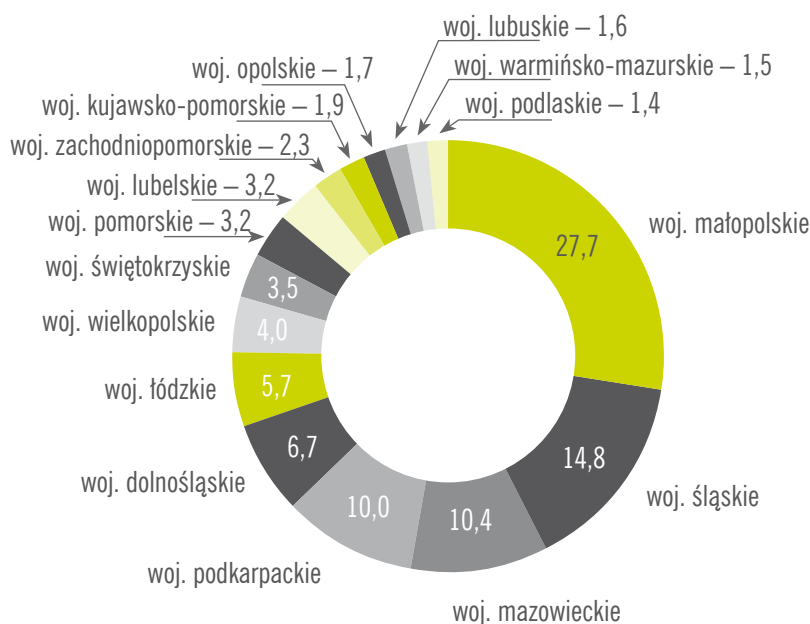
Odnotowano wzrost średniego czasu pobytu w Krakowie turysty krajowego – do 3 dni i zagranicznego – do 5 dni. Głównym celem przyjazdów do Krakowa był: wypoczynek, zwiedzanie zabytków, rozrywka oraz odwiedziny krewnych. Poniesione przez turystów wydatki to 5,5 mld PLN – o 2 mld PLN więcej niż w 2006 roku.

Tabela VI.25. Przyjazdy do Krakowa w latach 2007-2008

	2007	2008
	Liczba osób	
Odwiedzający Kraków ogółem, z tego:	8 060 000	7 450 000
z kraju	5 560 000	5 300 000
z zagranicy	2 500 000	2 150 000
Turyści w Krakowie ogółem, z tego:	6 800 000	6 000 000
krajowi	4 340 000	3 900 000
zagraniczni	2 460 000	2 100 000

Źródło: „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku”, raport opracowany przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa

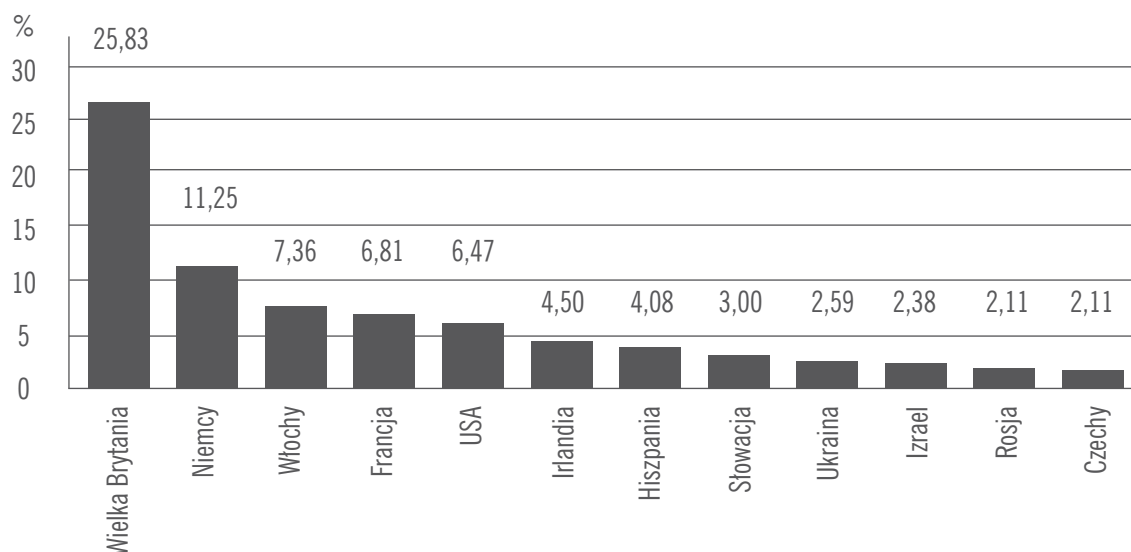
Wykres VI.11. Struktura przyjazdów turystów krajowych do Krakowa z miejsc zamieszkania według województw w 2008 roku (w %)



Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku”, raport opracowany przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa

Spośród badanych w Krakowie turystów krajowych, zdecydowanie przeważały osoby z województwa małopolskiego, mazowieckiego, śląskiego i podkarpackiego, które stanowiły ponad 63% Polaków odwiedzających miasto. Jest to w stosunku do 2006 roku (zamkniętego dla tych województw wynikiem 54%) prawie 10% wzrost udziału w całości przyjazdów krajowych. Rozkład ten nie jest zaskoczeniem, gdyż Kraków posiada silne powiązania historyczne i komunikacyjne z Górnym Śląskiem oraz terenami historycznej Małopolski. Przyjazdy z województwa mazowieckiego (w tym głównie z Warszawy) są determinowane związkami kulturalno-gospodarczo-społecznymi. Najrzadziej do Krakowa przyjeżdżają goście z województw o najstarszych więzach gospodarczo-komunikacyjnych, najdalej położonych od Krakowa oraz o najmniejszej liczbie mieszkańców, czyli podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, lubuskiego i opolskiego.

Wykres VI.12. Turyści zagraniczni odwiedzający Kraków według kraju pochodzenia



Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku”, opracowanego przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa

Należy zaznaczyć, że badania ruchu turystycznego mają charakter badań ankietowych i są corocznie prowadzone w drugim i trzecim kwartale, co zdecydowanie determinuje strukturę narodowościową przyjazdów do Krakowa. Analiza kierunków przyjazdów przeprowadzona wśród obcokrajowców odwiedzających Kraków w 2008 roku wskazuje, że najwięcej gości przyjechało z Wielkiej Brytanii (prawie 26%) – jest to 10-punktowy wzrost udziałów tego rynku w stosunku do lat poprzednich. Rynek przyjazdów z Wielkiej Brytanii okazał się mało wrażliwy na problemy światowego kryzysu gospodarczego. Efekt ten może mieć również istotny związek z dużą diasporą polską w Wielkiej Brytanii oraz promocją naszego kraju przez Polaków wśród brytyjskich znajomych i przyjaciół. Wzrosły również (w stosunku do roku 2006 i 2007 roku) udziały przyjazdów z Irlandii, Hiszpanii, Słowacji, Kanady i Niemiec. Odnotowano natomiast spadki udziałów przyjazdów z Francji, ze Stanów Zjednoczonych i Holandii. Odwiedzający z pierwszych w rankingu 7 krajów stanowią ponad 66% wszystkich gości z zagranicy przebywających w Krakowie. Z pozostałych krajów, takich jak: Kanada, Japonia, Holandia, Austria, Norwegia, Węgry, Belgia, Australia, Finlandia, Portugalia, Szwecja, Dania, Chorwacja, Litwa, Grecja, Indie, Słowenia, Szwajcaria, Chiny, Korea Południowa, odnotowano udział na poziomie od 1,9% do 0,3%.

Najczęściej wybieranym przez turystów zagranicznych środkiem transportu nadal jest samolot, a dla krajowych – samochód.

Tabela VI.26. Środek transportu wykorzystywany przez turystów do przyjazdu do Krakowa (w %)

	2007		2008	
	Turyści		Turyści	
	krajowi	zagraniczni	krajowi	zagraniczni
Samolot	5	63	0,7	68,4
Autokar turystyczny	9	3	15,4	6,8
Samochód	42	27	41,9	12,0
Pociąg	37	6	22,9	9,0
Autobus linii regularnej	7	2	17,5	1,8
Inny	0	0	1,5	2,0
Brak informacji	—	—	0,1	0,0

Źródło: „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku”, raport opracowany przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa

Porównując średnią kwotę wydatku na osobę z danymi z lat ubiegłych, trzeba zauważyć, że w 2008 roku goście ze zdecydowanej większości krajów wydawali sumy wyższe niż dwa lata wcześniej – tylko wydatki osób przybyłych z Kanady, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Włoch, Norwegii i Czech były niższe. Od kilku lat na zbliżonym poziomie utrzymują się sumy przeznaczone na pobyt w Krakowie przez Duńczyków, Hiszpanów, Francuzów, Austriaków, Szwedów, Niemców, Węgrów i Czechów. Na uwagę zasługuje bardzo istotny wzrost wydatków gości z Rosji oraz stopniowy spadek kwot wydatkowanych przez osoby z Wielkiej Brytanii. W przypadku Brytyjczyków tendencja wydaje się o tyle niepokojąca, że stanowią oni najliczniejszą grupę obcokrajowców w Krakowie, a zatem zmniejszające się wydatki tych gości oznaczają dla miasta spadek wpływów z turystyki.

Prawie połowa gości odwiedzających Kraków w 2008 roku byłaby skłonna wydać więcej podczas pobytu niż to uczyniła. Odsetek ten był różny, jeśli chodzi o turystów krajowych i zagranicznych. W relacji do lat ubiegłych zmniejszył się odsetek gości krajowych deklarujących zwiększenie wydatków. Z kolei procent obcokrajowców chętnych wydawać więcej okazał się najwyższy w 2008 roku.

Raport „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku” opracowany na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa przez Małopolską Organizację Turystyczną znajduje się na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/?sub_dok_id=19949

Tabela VI.27. Wykorzystanie turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w latach 2007-2008

	2007	2008	Wskaźnik zmian (2007=100)
Osoby korzystające ogółem, w tym:	1 434 804	1 287 223	89,7
turyści	819 978	684 056	83,4
Udzielone noclegi ogółem, w tym:	2 967 601	2 734 997	92,2
turyści zagraniczni	1 884 069	1 633 216	86,7
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (w %)	49,7	43,6	—
Wynajęte pokoje ogółem, w tym:	1 430 774	1 343 490	93,9
turystom zagranicznym	931 083	832 305	89,4
Stopień wykorzystania pokoi (w %)	60,0	54,8	—

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Tabela VI.28. Baza noclegowa w latach 2007-2008

	2007		2008	
	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych	Liczba obiektów	Liczba miejsc noclegowych
Hotele *****	6	1 563	6	1 563
Hotele ****	12	1 953	14	2 219
Hotele ***	61	5 052	71	5 702
Hotele **	23	2 351	23	2 545
Hotele *	6	667	6	721
Hotele w trakcie kategoryzacji	3	58	3	201
Motele	1	90	1	90
Domy Wycieczkowe	2	97	2	97
Pensjonaty	7	171	7	171
Schroniska Młodzieżowe	3	616	3	616
Campingi całoroczne (+ sezonowe)	1 (+ 2)	182 (+ 216)	1 (+ 2)	182 (+ 216)
Zakłady uzdrowiskowe ¹	1	101	1	101
Baza pozahotelowa	281	10 000	391	12 692
Ogółem	409	23 117	531	27 116

¹ uzdrowisko Swošovice

Źródło: UMK – baza pozahotelowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – baza hotelowa

Tabela VI.29. Formy podróży do Krakowa w latach 2007-2008 (w %)

	2007		2008	
	krajowi	zagraniczni	krajowi	zagraniczni
Indywidualnie	82	89	76,5	50,4
Biuro podróży	1	7	4,9	33,6
Zakład pracy	5	0	5,39	5,7
Szkoła	3	0	4,6	4,6
Parafia (kościół)	3	0	6,0	2,7
Inne	6	4	2,7	3,0

Źródło: „Ruch turystyczny w Krakowie w 2008 roku”, raport opracowany przez Małopolską Organizację Turystyczną na zlecenie Urzędu Miasta Krakowa

Tabela VI.30. Usługi turystyczne¹ w latach 2007-2008

	2007	2008
Liczba zarejestrowanych biur turystycznych	350	217 ²
Liczba pilotów wycieczek	4 815	5 202
Liczba przewodników turystycznych miejskich	1 011	1 052
Liczba przewodników turystycznych terenowych	859	869
Liczba przewodników turystycznych górskich beskidzkich	1 254	1 292
Liczba przewodników turystycznych górskich tatrzańskich	543	560

¹ na terenie całego województwa małopolskiego² na terenie Miasta Krakowa

Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Podsumowanie**W 2008 roku:**

- Liczba podmiotów gospodarczych wzrosła – odnotowano powyżej 105 tys. podmiotów
- Nie zmieniła się struktura podmiotów gospodarczych
- Wzrosły przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w sektorze przedsiębiorstw – o 3,8% oraz zmieniła się struktura przychodów
- Wzrosło zatrudnienie w krakowskich przedsiębiorstwach – o 5,3%
- Kraków nadal był atrakcyjny dla inwestorów krajowych i zagranicznych, głównie z sektorów usług dla biznesu i IT
- Odnotowano spadek stopy bezrobocia do 2,8%, tj. 10 628 bezrobotnych (na koniec 2007 roku: 3,8% – 14 407 bezrobotnych) przy jednoczesnej zmianie strukturze bezrobocia
- Nastąpił spadek liczby turystów do ok. 7 450 000 osób – przy czym liczba gości zagranicznych spadła o 14%, co prawdopodobnie było spowodowane umocnieniem się polskiego złotego
- Rozwinęła się baza noclegowa w Krakowie – działało ok. 532 obiektów świadczących usługi hotelarskie, w tym 391 obiektów z pozahotelowej bazy noclegowej
- Kraków uznano za drugie najciekawsze miasto świata 2008 – za Sydney, ale przed San Francisco, Singapurem i Vancouver (w rankingach czytelników znanych i opiniotwórczych dzienników brytyjskich *The Observer*, *Guardian* i *Guardian Unlimited*)